Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

►B

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2012/2002

2002 m. lapkričio 11 d.

įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą

(OL L 311, 2002 11 14, p. 3)

iš dalies keičiamas:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
►M1	2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 661/2014	L 189	143	2014 6 27

▼B

TARYBOS REGLAMENTAS (EB) Nr. 2012/2002

2002 m. lapkričio 11 d.

įsteigiantis Europos Sąjungos solidarumo fondą

EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 159 straipsnio trečiąją pastraipą ir 308 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą ([1]),

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ([2]),

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([3]),

atsižvelgdama į Regionų komiteto nuomonę ([4]),

kadangi:

(1) Jei atsitinka didelės nelaimės, Bendrija turėtų solidarizuotis su tam tikrų regionų gyventojais suteikdama finansinę paramą, kuri padėtų nelaimės ištiktiems regionams greitai grįžti prie normalių gyvenimo sąlygų. Parama dažniausiai turėtų būti teikiama stichinių nelaimių atvejais.

(2) Esami ekonominės ir socialinės sanglaudos instrumentai gali finansuoti prevencines priemones bei atstatyti sugadintą infrastruktūrą. Tačiau reikėtų numatyti ir papildomą instrumentą, kuris skirtųsi nuo kitų Bendrijos instrumentų ir leistų Bendrijai greitai ir veiksmingai padėti kuo greičiau mobilizuoti pagalbos tarnybas, kad patenkintų būtiniausius gyventojų poreikius ir prisidėtų prie greito sugadintos pagrindinės infrastruktūros atstatymo siekiant atkurti normalią ekonominę veiklą nelaimės ištiktuose regionuose.

(3) Europos Sąjunga turėtų solidarizuotis ir su šalimis, šiuo metu dalyvaujančiomis stojimo derybose. Kad šis reglamentas būtų taikomas ir šioms šalims, turi būti remiamasi Sutarties 308 straipsniu.

(4) Bendrijos pagalba turėtų papildyti nukentėjusių valstybių pastangas ir turėtų būti naudojama padengti daliai viešųjų išlaidų, skirtų didelės nelaimės padarytai žalai pašalinti.

(5) Laikantis subsidiarumo principo, parama pagal šį instrumentą turėtų būti teikiama tik didelių nelaimių, turėjusių rimtų padarinių gyvenimo sąlygoms, aplinkai ar ekonomikai, atvejais.

([1]) 2002 m. rugsėjo 20 d. Komisijos pasiūlymas (dar nepaskelbtas Oficialiajame leidinyje).
([2]) 2002 m. spalio 10 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
([3]) 2002 m. spalio 24 d. pareikšta nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).
([4]) 2002 m. spalio 10 d. priimta rezoliucija (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

▼B

(6) Šiame reglamente „didelė nelaimė“ — tai bet kokia nelaimė bent vienoje iš atitinkamų valstybių, padariusi didelės žalos, kuri nurodyta finansine išraiška arba bendrųjų nacionalinių pajamų (BNP) procentiniu dydžiu. Tam, kad ištikus nelaimėms, kurios nors ir nemažos, bet nepadaro minimalios nustatytos žalos, būtų leistos intervencijos, parama gali būti teikiama išskirtiniais atvejais, kai nuo tos pačios nelaimės nukenčia ir tinkama kaimyninė šalis arba kai didelė konkretaus regiono gyventojų dalis nukenčia nuo nelaimės ir tai rimtai ir ilgam atsilieps jų gyvenimo sąlygoms.

(7) Bendrijos veiksmai neturėtų panaikinti nei trečiųjų šalių atsakomybės, kurios, laikydamosi principo „teršėjas moka“, pirmiausia atsako už savo padarytą žalą, nei trukdyti imtis prevencinių priemonių valstybių narių ir Bendrijos lygiais.

(8) Šis instrumentas turėtų leisti greitai priimti sprendimą finansiniams ištekliams paskirti ir kuo greičiau juos sutelkti. Administracinės procedūros turėtų būti atitinkamai pritaikytos ir taikomos tik būtiniausiu atveju. Tuo tikslu Europos Parlamentas, Taryba ir Komisija 2002 m. lapkričio 7 d. sudarė Tarpinstitucinę sutartį dėl Europos Sąjungos solidarumo fondo finansavimo, papildžiusią 1999 m. gegužės 6 d. Tarpinstitucinę sutartį dėl biudžetinės drausmės ir biudžetinės procedūros pagerinimo.

(9) Gali būti pageidaujama, jog valstybė naudos gavėja, atsižvelgdama į savo konkrečias konstitucines, institucines, teisines ar finansines sąlygas, įtrauktų regioninės ar vietos valdžios institucijas į įgyvendinimo susitarimų sudarymą ir jų taikymą, o valstybė naudos gavėja visuomet liktų atsakinga už paramos įgyvendinimą ir Bendrijos lėšomis finansuojamos veiklos valdymą ir kontrolę.

(10) Išsamios šios instrumento taikymo taisyklės turėtų būti pritaikytos atsižvelgiant į neatidėliotiną padėtį.

(11) Pagal šį instrumentą finansuojama veikla negali tuo pat metu būti remiama pagal 1994 m. gegužės 16 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1164/94, įsteigiantį Sanglaudos fondą ([1]), 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1260/1999, nustatantį bendrąsias nuostatas dėl struktūrinių fondų ([2]), 1999 m. gegužės 17 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1257/1999 dėl Europos žemės ūkio orientavimo ir garantijų fondo (EŽŪOGF) paramos kaimo plėtrai ([3]), 1989 m. gruodžio 18 d. Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 3906/89 dėl ekonominės pagalbos Vengrijos Respublikai ir Lenkijos Liaudies Respublikai ([4]), 1999 m. birželio 21 d. Tarybos

([1]) OL L 130, 1994 5 25, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1265/1999 (OL L 161, 1999 6 26, p.2).
([2]) OL L 161, 1999 6 26, p. 80. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1447/2001 (OL L 198, 2001 7 21, p. 1).
([3]) OL L 160, 1999 6 26 p. 80.
([4]) OL L 375, 1989 12 23, p. 11. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2500/2001 (OL L 342, 2001 12 27, p. 1).

▼B

reglamentą (EB) Nr. 1267/89, įsteigiantį Pasirengimo narystei struktūrinės politikos instrumentą ([1]), 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1268/1999 dėl Bendrijos paramos pasirengimo stojimui priemonėms žemės ūkio ir kaimo plėtros srityse Vidurio ir Rytų Europos šalims kandidatėms pasirengimo stojimui laikotarpiu ([2]), 1998 gruodžio 18 d. Komisijos reglamentą (EB) Nr. 2760/98 dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo programos įgyvendinimo pagal PHARE programą ([3]), 1999 m. birželio 21 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1266/1999 dėl pagalbos šalims kandidatėms derinimo pagal pasirengimo narystei strategiją ir iš dalies pakeičiantį Reglamentą (EEB) Nr. 3906/89 ([4]), 2000 m. kovo 13 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 555/2000 dėl veiklos pagal pasirengimo stojimui strategiją Kipro Respublikai ir Maltos Respublikai įgyvendinimo ([5]) arba 1995 m. rugsėjo 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2236/95, nustatantį bendrąsias taisykles dėl Bendrijos finansinės pagalbos teikimo transeuropinių tinklų srityje ([6]); žala, atlyginta pagal Bendrijos arba tarptautinius instrumentus, susijusius su konkrečios žalos atlyginimu, taip pat neturėtų būti remiama iš šio instrumento gaunama parama.

(12) Įgyvendinant Bendrijos finansinę paramą bei tinkamai prižiūrint išteklių panaudojimą, būtinas didžiausias skaidrumas.

(13) Siekiant užtikrinti, kad Bendrija galėtų reaguoti, jei tais pačiais metais atsitiktų keletas didelių nelaimių, reikalingas riziką ribojantis finansų valdymas.

(14) Išskirtiniais atvejais ir atsižvelgiant į turimus finansinius išteklius pagal šį instrumentą tais metais, kai atsitiko nelaimė, reikėtų numatyti galimas papildomas dotacijas pagal šį instrumentą iš kitų metų Fondo.

(15) Turėtų būti nustatytas galutinis terminas suteiktai finansinei paramai panaudoti ir reikėtų numatyti, kad valstybės naudos gavėjos pateisintų gaunamos paramos panaudojimą. Gauta parama, kuri po to susigrąžinama iš trečiųjų šalių, arba kurios, galutinai įvertinus padarytą žalą, gauta perdaug, turėtų būti grąžinta.

(16) Atsižvelgiant į išskirtines aplinkybes, šalys, nukentėjusios nuo nelaimių nuo 2002 m. vasaros, turėtų gauti paramą pagal šį instrumentą.

([1]) OL L 161, 1999 6 26, p. 73. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2500/2001 (OL L 342, 2001 12 27, p. 1).
([2]) OL L 161, 1999 6 26, p. 87. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2500/2001 (OL L 342, 2001 12 27, p. 1).
([3]) OL L 345, 1998 12 19, p. 49. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1596/2002 (OL L 240, 2002 9 7, p. 33).
([4]) OL L 161, 1999 6 26, p. 68.
([5]) OL L 68, 2000 3 16, p. 3. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 2500/2001 (OL L 342, 2001 12 27, p. 1).
([6]) OL L 228, 1995 9 23, p. 1. Reglamentas su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1655/1999 (OL L 197, 1999 7 29, p. 1).

▼B

(17) Siekiant užtikrinti, kad neseniai nuo potvynių nukentėjusioms šalims būtų suteikta skubi pagalba, šį instrumentą reikia patvirtinti labai skubiai; dėl to reikia numatyti išimtį dėl šešių savaičių laikotarpio, suteikiamo nacionaliniams parlamentams svarstyti, nurodyto prie Europos Sąjungos sutarties ir Europos Bendrijų steigimo sutarčių pridedamo Protokolo dėl nacionalinių parlamentų vaidmens Europos Sąjungoje 1 dalies 3 punkte,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

1 straipsnis

Įsteigiamas Europos Sąjungos solidarumo fondas (toliau - Fondas), suteiksiantis Bendrijai galimybę remiantis šiuo reglamentu greitai, veiksmingai ir lanksčiai reaguoti nelaimės atvejais.

▼M1

2 straipsnis

1. Valstybės narės arba valstybės, dalyvaujančios stojimo derybose su Sąjunga (toliau – reikalavimus atitinkanti valstybė), prašymu parama iš Fondo gali būti teikiama tada, kai viename ar daugiau tos reikalavimus atitinkančios valstybės regionų kyla sunkių padarinių gyvenimo sąlygoms, natūraliai aplinkai ar ekonomikai dėl tos pačios reikalavimus atitinkančios valstybės arba kaimyninės reikalavimus atitinkančios valstybės teritorijoje įvykusios didelės arba regioninės stichinės nelaimės. Dėl tiesioginių stichinės nelaimės pasekmių padaryta tiesioginė žala laikoma tos stichinės nelaimės padarytos žalos dalimi.

2. Šiame reglamente didelė stichinė nelaimė reiškia bet kurią stichinę nelaimę, dėl kurios reikalavimus atitinkančioje valstybėje padaryta tiesioginė žala vertinama daugiau nei 3 000 000 000 EUR 2011 m. kainomis arba daugiau nei 0,6 % jos BNP.

3. Šiame reglamente regioninė stichinė nelaimė reiškia bet kurią stichinę nelaimę, dėl kurios reikalavimus atitinkančios valstybės NUTS 2 lygmens regione padaryta tiesioginė žala viršija 1,5 % to regiono bendrojo vidaus produkto (BVP).

Nukrypstant nuo pirmos pastraipos, kai atitinkamas regionas, kuriame įvyko gaivalinė nelaimė, yra atokiausias regionas, kaip apibrėžta Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 349 straipsnyje, regioninė stichinė nelaimė reiškia bet kurią stichinę nelaimę, kurios padaryta tiesioginė žala viršija 1 % to regiono BVP.

Jei stichinė nelaimė susijusi su keliais NUTS 2 lygmens regionais, ribinė vertė taikoma tų regionų BVP svertiniam vidurkiui, apskaičiavus pagal visos žalos dalį kiekviename regione.

4. Parama iš Fondo taip pat gali būti teikiama reikalavimus atitinkančioje valstybėje ištikusios bet kurios stichinės nelaimės atveju, jei ta nelaimė taip pat yra didelė stichinė nelaimė, ištikusi kaimyninėje reikalavimus atitinkančioje valstybėje.

▼M1

5. Šiame straipsnyje naudojami Eurostato pateikti suderinti statistiniai duomenys.

▼B

3 straipsnis

▼M1

1. Pagalba teikiama Fondo išmokamos finansinės paramos forma. Kiekvienos stichinės nelaimės atveju reikalavimus atitinkančiai valstybei finansinė parama skiriama vieną kartą.

2. Fondo tikslas – papildyti atitinkamų valstybių pastangas ir padengti dalį jų viešųjų išlaidų, kad reikalavimus atitinkanti valstybė galėtų atlikti, atsižvelgiant į stichinės nelaimės pobūdį, tokius svarbiausius gelbėjimo ir atstatymo veiksmus:

a) energijos, vandens ir nuotekų, telekomunikacijų, transporto, sveikatos ir švietimo infrastruktūros ir įrenginių veikimo atkūrimas;

b) laikino apgyvendinimo ir finansavimo gelbėjimo tarnyboms skyrimas, kad būtų patenkinti nukentėjusių gyventojų poreikiai;

c) prevencinės infrastruktūros saugumo užtikrinimas ir kultūros paveldo apsaugos priemonės;

d) nelaimės ištiktų vietovių, įskaitant gamtos zonas, valymas, prireikus laikantis ekosistemomis grindžiamų metodų, taip pat nedelsiamas nukentėjusių gamtinių zonų atkūrimas siekiant išvengti betarpiško dirvožemio erozijos poveikio.

A punkte „veikimo atkūrimas“ reiškia iki stichinės nelaimės buvusios infrastruktūros ir įrenginių būklės atkūrimą. Kai iki stichinės nelaimės buvusios būklės atkurti nėra įmanoma dėl teisinių priežasčių arba tai ekonomiškai netikslinga, arba kai valstybė naudos gavėja nusprendžia perkelti nukentėjusią infrastruktūrą ar įrenginius arba patobulinti jų funkcionalumą tam, kad padidintų jų pajėgumą atlaikyti būsimas nelaimes, Fondas gali prisidėti prie atkūrimo sąnaudų tik neviršydamas jų grąžinimo į *status quo ante* sąnaudų sąmatos.

Sąnaudas, viršijančias antroje pastraipoje nurodytą sąnaudų lygį, finansuoja valstybė naudos gavėja savo lėšomis arba, jei įmanoma, kitų Sąjungos fondų lėšomis.

B punkte „laikinas apgyvendinimas“ reiškia apgyvendinimą tokiam laikotarpiui, kuris yra reikalingas, kad nukentėję gyventojai galėtų grįžti į savo namus po tvarkymo ar rekonstrukcijos darbų.

3. Fondo išmokos turi būti naudojamos tik nedraudžiamai žalai atlyginti skirtoms priemonėms finansuoti ir yra grąžinamos, jei žalos atlyginimo sąnaudas, remiantis 8 straipsnio 4 dalimi, vėliau padengia trečioji šalis.

4. Pridėtinės vertės mokestis (PVM) nėra reikalavimus atitinkančių veiksmų išlaidos, išskyrus atvejus, kai jis pagal nacionalinius PVM teisės aktus yra nesusigrąžinamas.

▼M1

5. Valdymui, stebėsenai, informacijai ir ryšiams, skundų sprendimui, kontrolei ir auditui skirta techninė parama nėra tinkama finansuoti Fondo lėšomis.

Su 2 dalyje nurodytų veiksmų parengimu ir įgyvendinimu susijusios sąnaudos, įskaitant sąnaudas būtinoms techninių ekspertų paslaugoms, atitinka reikalavimus kaip dalis projekto sąnaudų.

6. Jei iš 2 dalyje nurodytų veiksmų, kuriems skiriama Fondo finansinės parama, yra gaunamos pajamos, bendra Fondo finansinė parama neviršija atitinkamos valstybės naudos gavėjos patirtų visų grynųjų gelbėjimo ir atstatymo veiksmų sąnaudų. Valstybė naudos gavėja į Fondo finansinės paramos įgyvendinimo ataskaitą pagal 8 straipsnio 3 dalį įtraukia tam skirtą suvestinę.

7. Kiekvienų metų spalio 1 d. Fonde turi būti likęs bent ketvirtadalis metinės sumos, kad būtų galima patenkinti iki metų pabaigos atsirandančius poreikius.

▼B

4 straipsnis

▼M1

1. Iškart, kai tik įmanoma, bet ne vėliau kaip per dvylika savaičių po pirmosios stichinės nelaimės padarytos žalos, reikalavimus atitinkančios valstybės atsakingos nacionalinės valdžios institucijos gali pateikti Komisijai paraišką Fondo finansinei paramai gauti, pateikdama visą turimą informaciją bent apie:

a) bendrą tiesioginę stichinės nelaimės padarytą žalą ir jos poveikį gyventojams, ekonomikai ir susijusiai aplinkai;

b) 3 straipsnio 2 dalyje nurodytų operacijų apskaičiuotas sąnaudas;

c) visus kitus Sąjungos finansavimo šaltinius;

d) visus kitus nacionalinio ar tarptautinio finansavimo šaltinius, įskaitant valstybinio bei privataus draudimo apsaugą, galinčius prisidėti prie žalos atlyginimo sąnaudų;

e) nelaimių rizikos prevencijos ir valdymo srities Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo, susijusio su stichinės nelaimės pobūdžiu, trumpą aprašymą.

1a. Pagrįstais atvejais atsakingos nacionalinės valdžios institucijos po galutinio termino, nurodyto 1 dalyje, gali pateikti papildomos informacijos, kad užbaigtų arba atnaujintų savo paraišką.

1b. Komisija parengia gaires, kaip veiksmingai naudotis Fondu ir kaip jį efektyviai įgyvendinti. Gairės parengiamos iki 2014 m. rugsėjo 30 d. ir jose pateikiama išsami informacija apie paraiškos rengimo procedūras, įskaitant reikalavimus dėl Komisijai pateiktinos informacijos. Gairės paskelbiamos viešai atitinkamų Komisijos generalinių direktoratų interneto svetainėse, o Komisija užtikrina, kad informacija apie jas būtų paskleista plačiau reikalavimus atitinkančioms valstybėms.

▼M1

1c. Palaipsniui besiformuojančios stichinės nelaimės atveju 1 dalyje nurodytas laikotarpis prasideda nuo dienos, kurią reikalavimus atitinkančios valstybės valdžios institucijos pirmą kartą ėmėsi oficialių veiksmų stichinės nelaimės poveikiui šalinti arba nuo dienos, kurią jos paskelbė nepaprastąją padėtį.

2. Remdamasi 1 dalyje nurodyta informacija ir visais paaiškinimais, kuriuos turi pateikti reikalavimus atitinkanti valstybė, Komisija įvertina, ar tenkinamos paramos iš Fondo teikimo sąlygos, ir kuo greičiau bei ne vėliau kaip per šešias savaites nuo paraiškos gavimo dienos, skaičiuojant nuo užbaigtos paraiškos gavimo dienos ir neįskaičiuojant vertimui reikalingo laiko, nusprendžia dėl galimos Fondo finansinės paramos sumos, atsižvelgdama į turimus finansinius išteklius.

Jei, remdamasi paraiška, gauta po 2014 m. birželio 28 d. ir susijusia su stichine nelaime, patenkančia į šio reglamento taikymo sritį, Komisija nusprendžia skirti finansinę paramą iš Fondo, ji gali atmesti kitą paraišką finansinei paramai gauti, susijusią su tokio pat pobūdžio stichine nelaime, arba sumažinti suteiktiną sumą, jeigu valstybės narės atžvilgiu vykdoma pažeidimo tyrimo procedūra ir Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra priėmęs galutinį sprendimą, kad atitinkama valstybė narė neįgyvendino Sąjungos teisės aktų dėl nelaimių rizikos prevencijos ir valdymo, tiesiogiai sietiną su patirtos stichinės nelaimės pobūdžiu.

Visas paraiškas Fondo finansinei paramai gauti Komisija svarsto nešališkai.

3. Padariusi išvadą, kad Fondo finansinės paramos suteikimo sąlygos yra tenkinamos, Komisija nedelsdama Europos Parlamentui ir Tarybai pateikia pasiūlymus, būtinus teikti paramą iš Fondo ir leisti paskirti atitinkamus asignavimus. Tuose pasiūlymuose pateikiama:

a) visa turima informacija, kaip nurodyta 1 dalyje;

b) visa kita Komisijos turima svarbi informacija;

c) įrodymai, kad tenkinamos 2 straipsnyje numatytos sąlygos; ir

d) siūlomų sumų pagrindimas.

Sprendimą dėl paramos iš Fondo teikimo bendrai priima Europos Parlamentas ir Taryba kuo skubiau po to, kai Komisija pateikia pasiūlymą.

Tiek Komisija, tiek Europos Parlamentas ir Taryba stengiasi užtikrinti, kad paramos iš Fondo teikimas užtruktų kuo trumpiau.

4. Kai Europos Parlamentas ir Taryba paskiria asignavimus, Komisija įgyvendinimo aktu priima sprendimą suteikti Fondo finansinę paramą ir valstybei naudos gavėjai nedelsdama sumoka visą tos finansinės paramos sumą. Jei pagal 4a straipsnį sumokėtas avansas, sumokama tik likutinė suma.

▼M1

5. Laikotarpis, kuriuo patirtos išlaidos laikomos atitinkančiomis reikalavimus, pradedamas skaičiuoti nuo 1 dalyje nurodytos pirmosios žalos atsiradimo dienos. Palaipsniui besiformuojančios stichinės nelaimės atveju laikotarpis, kuriuo patirtos išlaidos laikomos atitinkančiomis reikalavimus, pradedamas skaičiuoti nuo dienos, kurią reikalavimus atitinkančios valstybės valdžios institucijos pirmą kartą ėmėsi veiksmų arba nuo 1c dalyje nurodytos dienos, kurią jos paskelbė nepaprastąją padėtį.

4a straipsnis

1. Valstybė narė, pateikdama Komisijai paraišką Fondo finansinei paramai gauti, gali prašyti sumokėti avansą. Komisija preliminariai įvertina, ar paraiška atitinka 4 straipsnio 1 dalyje nustatytas sąlygas ir patikrina, ar yra biudžeto išteklių. Jei minėtos sąlygos įvykdytos ir esama pakankamai išteklių, Komisija įgyvendinimo aktu gali priimti sprendimą, kuriuo leidžiama sumokėti avansą, ir gali jį nedelsdama sumokėti, prieš priimdama 4 straipsnio 4 dalyje nurodytą sprendimą. Tuo, kad sumokamas avansas, nedaromas poveikis galutiniam sprendimui dėl paramos iš Fondo teikimo.

2. Avanso suma neviršija 10 % numatytos finansinės paramos sumos ir bet kuriuo atveju neviršija 30 000 000 EUR. Nustačiusi galutinę finansinės paramos sumą, Komisija, prieš sumokėdama likutinę finansinės paramos sumą, atsižvelgia į avanso sumą. Komisija susigrąžina nepagrįstai sumokėtus avansus.

3. Visos Sąjungos bendrajam biudžetui grąžintinos sumos sumokamos anksčiau nei sueina mokėjimo terminas, nurodytas pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ([1]) 78 straipsnį parengtame vykdomajame rašte sumoms išieškoti. Mokėjimo terminas yra paskutinė kito mėnesio diena praėjus vienam mėnesiui po to, kai išduotas vykdomasis raštas.

4. Priimdama Sąjungos konkrečių finansinių metų bendrojo biudžeto projektą, Komisija, kai būtina norint užtikrinti, kad biudžeto ištekliai būtų gauti laiku, pasiūlo Europos Parlamentui ir Tarybai suteikti paramos iš Fondo sumą, neviršijančią 50 000 000 EUR, avansams mokėti ir pasiūlo į Sąjungos bendrąjį biudžetą įtraukti atitinkamus asignavimus.

Patvirtinant šias biudžetines priemones, turi būti laikomasi Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013 ([2]) 10 straipsnio 1 dalyje nurodytos viršutinės ribos.

5 straipsnis

1. Pagal 4 straipsnio 4 dalį priimto įgyvendinimo akto priede pateikiamos išsamios Fondo finansinės paramos įgyvendinimo nuostatos.

([1]) 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių ir kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB, Euratomas) Nr. 1605/2002 (OL L 298, 2012 10 26, p. 1).

([2]) 2013 m. gruodžio 2 d. Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 1311/2013, kuriuo nustatoma 2014–2020 m. daugiametė finansinė programa (OL L 347, 2013 12 20, p. 884).

▼M1

Tose nuostatose visų pirma apibūdinama veiksmų, kurie turi būti finansuojami Fondo lėšomis remiantis reikalavimus finansavimui gauti atitinkančios valstybės pasiūlymu, rūšis ir vieta.

2. Prieš sumokėdama Fondo finansinę paramą reikalavimus atitinkančiai valstybei, kuri nėra valstybė narė, Komisija su ta valstybe sudaro įgaliojimo susitarimą, kuriame nustatomos 1 dalyje nurodytos Fondo finansinės paramos įgyvendinimo išsamios nuostatos pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 ir Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 1268/2012 ([1]), taip pat pareigos, susijusios su stichinių nelaimių rizikos prevencija ir valdymu.

3. Valstybė naudos gavėja yra atsakinga už atskirų veiksmų atranką ir Fondo finansinės paramos įgyvendinimą pagal šį reglamentą, ypač jo 3 straipsnio 2 ir 3 dalis, 4 straipsnio 4 dalyje nurodytą įgyvendinimo aktą ir, atitinkamais atvejais, šio straipsnio 2 dalyje nurodytą įgaliojimo susitarimą.

4. Fondo finansinė parama valstybei narei įgyvendinama pasidalijamojo valdymo būdu pagal Reglamentą (ES, Euratomas) Nr. 966/2012. Fondo finansinė parama reikalavimus atitinkančiai valstybei, kuri nėra valstybė narė, įgyvendinama netiesioginio valdymo būdu pagal tą reglamentą.

5. Nedarant poveikio Komisijos atsakomybei už Sąjungos bendrojo biudžeto vykdymą, valstybės naudos gavėjos prisiima atsakomybę už Fondo remiamų veiksmų valdymą ir finansinę kontrolę. Be kitų priemonių, jos imasi šių priemonių:

a) įsitikina, kad valdymo ir kontrolės priemonės yra sukurtos ir įgyvendinamos taip, kad būtų užtikrintas efektyvus ir teisingas Sąjungos lėšų naudojimas laikantis patikimo finansų valdymo principų;

b) įsitikina, kad finansuoti veiksmai buvo tinkamai atlikti;

c) užtikrina, kad finansuotos išlaidos yra pagrįstos dokumentais, kuriuos įmanoma patikrinti, ir yra teisingos bei tvarkingos;

d) užkerta kelią pažeidimams, nustato ir ištaiso juos, susigrąžina nepagrįstai išmokėtas sumas, o prireikus – uždelstų mokėjimų palūkanas. Jos apie visus tokius pažeidimus praneša Komisijai ir nuolat informuoja ją apie administracinio ir teisinio nagrinėjimo eigą.

([1]) 2012 m. spalio 29 d. Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1268/2012 dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 dėl Sąjungos bendrajam biudžetui taikomų finansinių taisyklių taikymo taisyklių (OL L 362, 2012 12 31, p. 1).

▼M1

6. Valstybės naudos gavėjos paskiria įstaigas, atsakingas už Fondo remiamos veiklos valdymą ir kontrolę pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 59 ir 60 straipsnius. Paskirdamos tas įstaigas, jos atsižvelgia į kriterijus, susijusius su vidaus aplinka, kontrolės veikla, informacijos teikimu ir ryšiais, taip pat stebėsena. Valstybės narės gali paskirti įstaigas, kurios jau yra paskirtos pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013 ([1]).

Pateikdamos Komisijai šio reglamento 8 straipsnio 3 dalyje nurodytą ataskaitą ir suvestinę, tos paskirtosios įstaigos pateikia Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 59 straipsnio 5 dalyje arba 60 straipsnio 5 dalyje nustatytą informaciją apie visą įgyvendinimo laikotarpį.

7. Nustačius pažeidimą, valstybė naudos gavėja atlieka reikalingas finansines pataisas. Valstybės naudos gavėjos daromomis pataisomis panaikinama visa Fondo finansinė parama arba jos dalis. Valstybė naudos gavėja susigrąžina visas sumas, kurios buvo prarastos dėl nustatyto pažeidimo.

8. Nedarant poveikio Audito Rūmų įgaliojimams ar patikrinimams, kuriuos valstybė naudos gavėja atlieka pagal nacionalinius įstatymus ir kitus teisės aktus, Komisija gali atlikti Fondo finansuojamų veiksmų patikrinimus vietoje. Komisija, siekdama gauti visą reikalingą paramą, apie tai praneša valstybei naudos gavėjai. Tokiuose patikrinimuose gali dalyvauti susijusios valstybės narės pareigūnai ar kiti tarnautojai.

9. Valstybė naudos gavėja užtikrina, kad trejus metus po to, kai baigiama teikti Fondo paramą, Komisija ir Audito Rūmai turėtų galimybę susipažinti su visais patirtas išlaidas pagrindžiančiais dokumentais.

6 straipsnis

1. Valstybė naudos gavėja atsako už Fondo finansinės paramos 3 straipsnyje nurodytiems veiksmams koordinavimą su Europos struktūrinių ir investicinių fondų parama, su Europos investicijų banko parama bei pagal kitas Sąjungos finansavimo priemones teikiama parama.

2. Valstybė naudos gavėja užtikrina, kad pagal šį reglamentą padengtos išlaidos nebūtų dengiamos per kitas Sąjungos finansavimo priemones, ypač sanglaudos, žemės ūkio ar žuvininkystės politikos priemones.

3. Žala, atlyginta pagal Sąjungos arba tarptautines priemones dėl tam tikrų rūšių žalos atlyginimo, negali būti laikoma atitinkančiai reikalavimus Fondo paramai tuo pačiu tikslu gauti.

([1]) 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006 (OL L 347, 2013 12 20, p. 320).

▼**M1**

7 straipsnis

Fondo finansuojami veiksmai turi atitikti Sutarties nuostatas ir pagal ją priimtas priemones, Sąjungos politiką ir priemones, taikomas visų pirma tokiose srityse kaip finansinis valdymas, viešieji pirkimai, aplinkos apsauga, stichinių nelaimių rizikos prevencija ir valdymas, prisitaikymas prie klimato kaitos, įskaitant prireikus ekosistemomis grindžiamus metodus, ir pasirengimo narystei pagalbos priemones. Kai taikoma, Fondo finansuojamu veiksmu turi būti padedama siekti Sąjungos tikslų tose srityse.

8 straipsnis

1. Fondo finansinė parama panaudojama per aštuoniolika mėnesių nuo dienos, kurią Komisija išmokėjo visą paramos sumą. Komisija iš valstybės naudos gavėjos susigrąžina bet kurią iki termino pabaigos nepanaudotą arba, kaip nustatyta, reikalavimus neatitinkančiai veiklai panaudotos finansinės paramos sumos dalį.

2. Valstybės naudos gavėjos stengiasi gauti visą galimą kompensaciją iš trečiųjų šalių.

3. Ne vėliau kaip per šešis mėnesius po 1 dalyje nurodyto aštuoniolikos mėnesių laikotarpio valstybė naudos gavėja pateikia Fondo finansinės paramos įgyvendinimo ataskaitą ir suvestinę, kurioje pagrindžiamos išlaidos, nurodydama visus kitus atitinkamų veiksmų finansavimo šaltinius, taip pat draudimo išmokas bei iš trečiųjų šalių gautą kompensaciją.

Įgyvendinimo ataskaitoje pateikiama išsami informacija apie:

a) valstybės naudos gavėjos taikytas ar pasiūlytas prevencines priemones siekiant sumažinti būsimą žalą ir išvengti, kiek įmanoma, panašių stichinių nelaimių, įskaitant duomenis apie Sąjungos struktūrinių ir investicinių fondų naudojimą tam tikslui;

b) nelaimių rizikos prevencijos ir valdymo srities susijusių Sąjungos teisės aktų įgyvendinimo padėtį;

c) per stichinę nelaimę įgytą patirtį ir priemones, kurių imtasi ar kurios pasiūlytos siekiant užtikrinti aplinkos apsaugą bei atsparumą klimato kaitai ir stichinėms nelaimėms; ir

d) visa kita susijusi informacija apie prevencijos ir švelninimo priemones, kurių buvo imtasi atsižvelgiant į stichinės nelaimės pobūdį.

Prie įgyvendinimo ataskaitos pridedama laikantis tarptautiniu mastu pripažintų audito standartų parengta nepriklausomos audito įstaigos nuomonė, kurioje patvirtinama, kad išlaidas pagrindžianti suvestinė yra teisinga ir sąžiningai parengta ir kad Fondo finansinė parama yra teisėta ir tvarkinga, kaip nustatyta Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 59 straipsnio 5 dalyje ir 60 straipsnio 5 dalyje.

▼M1

Pasibaigus pirmoje pastraipoje nurodytai procedūrai Komisija įvykdo Fondo paramos teikimo užbaigimo formalumus.

4. Jeigu žalos ištaisymo sąnaudas vėliau atlygina trečioji šalis, Komisija pareikalauja, kad valstybė naudos gavėja grąžintų atitinkamą Fondo finansinės paramos sumą.

9 straipsnis

Paraiškose Fondo finansinei paramai gauti ir 4 straipsnio 4 dalyje nurodytuose įgyvendinimo aktuose, taip pat įgaliojimo susitarime, ataskaitose ir visuose kituose susijusiuose dokumentuose sumos išreiškiamos euro.

Išlaidų nacionaline valiuta sumos konvertuojamos į euro taikant valiutų perskaičiavimo kursus, *Europos Sąjungos oficialiojo leidinio* C serijoje skelbiamus tą dieną, kurią Komisija priima susijusį įgyvendinimo aktą. Jei tą dieną, kurią Komisija priima susijusį įgyvendinimo aktą, *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* neskelbiami valiutų perskaičiavimo kursai, valiuta konvertuojama pagal Komisijos nustatytą to laikotarpio vidutinį mėnesio apskaitos kursą. Šis vienintelis valiutos kursas naudojamas visą Fondo finansinės paramos įgyvendinimo laikotarpį ir juo remiamasi rengiant galutinę finansinės paramos įgyvendinimo ataskaitą ir paramos įgyvendinimo bei elementų suvestinę, kaip reikalaujama pagal Reglamento (ES, Euratomas) Nr. 966/2012 59 straipsnio 5 dalį arba 60 straipsnio 5 dalį.

▼B

10 straipsnis

1. Išskirtiniais atvejais ir jei tais metais, kai atsitiko nelaimė, Fonde likusių finansinių išteklių nepakanka suteikti tokią paramą, kurią yra numačiusi biudžeto valdymo institucija, Komisija gali siūlyti, kad skirtumas būtų finansuojamas iš kitų metų Fondo. Visais atvejais laikomasi metinio Fondo biudžeto ribų tais metais, kai įvyko nelaimė, ir kitais metais.

▼M1

2. Jeigu remiantis naujais duomenimis įvertinus paaiškėja, kad padaryta žala žymiai mažesnė, valstybė naudos gavėja Komisijai grąžina atitinkamą Fondo finansinės paramos sumą.

11 straipsnis

1. Komisija atitinkamomis priemonėmis užtikrina, kad įgyvendinant pagal šį reglamentą finansuojamus veiksmus būtų apsaugoti Sąjungos finansiniai interesai ir tuo tikslu taikomos sukčiavimo, korupcijos ir kitos neteisėtos veikos prevencijos priemonės, atliekamos veiksmingos patikros, o nustačius pažeidimų susigrąžinamos nepagrįstai išmokėtos sumos ir prireikus taikomos veiksmingos ir proporcingos atgrasomosios administracinės ir finansinės sankcijos.

▼M1

2. Komisija arba jos atstovai ir Audito Rūmai turi įgaliojimus atlikti visų naudos gavėjų, rangovų ir subrangovų, kurie yra gavę Sąjungos lėšų pagal šį reglamentą, dokumentų auditą ir auditą vietoje.

3. Europos kovos su sukčiavimu tarnyba (OLAF) gali atlikti tyrimus, įskaitant patikras ir patikrinimus vietoje, remdamasi Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 ([1]) ir Tarybos reglamento (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 ([2]) nuostatomis ir procedūromis, kad nustatytų sukčiavimo, korupcijos arba kitos neteisėtos veiklos, kenkiančios Sąjungos finansiniams interesams, atvejus, susijusius su susitarimu dėl Sąjungos finansavimo.

4. Nedarant poveikio 1, 2 ir 3 dalims, įgyvendinant šį reglamentą sudarytuose įgaliojimo susitarimuose su trečiosiomis šalimis, Fondo finansinės paramos skyrimo sutartyse ir sprendimuose turi būti numatytos nuostatos, kuriomis Komisija, Europos Audito Rūmai ir OLAF aiškiai įgaliojami atlikti tokius auditus ir tyrimus pagal atitinkamas savo kompetencijos sritis.

▼B

12 straipsnis

Iki liepos 1 d. Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą apie praėjusių metų Fondo veiklą. Ataskaitoje visų pirma pateikiama informacija, susijusi su 3, 4 ir 8 straipsniais.

▼M1

———————

▼B

15 straipsnis

Šis reglamentas įsigalioja kitą dieną po jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

([1]) 2013 m. rugsėjo 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES, Euratomas) Nr. 883/2013 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų ir kuriuo panaikinami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1073/1999 ir Tarybos reglamentas (Euratomas) Nr. 1074/1999 (OL L 248, 2013 9 18, p. 1).

([2]) 1996 m. lapkričio 11 d. Tarybos reglamentas (Euratomas, EB) Nr. 2185/96 dėl Komisijos atliekamų patikrinimų ir inspektavimų vietoje siekiant apsaugoti Europos Bendrijų finansinius interesus nuo sukčiavimo ir kitų pažeidimų (OL L 292, 1996 11 15, p. 2).